

Geen onredelijke kosten van netbeheerders bij graafschade

In de praktijk rekenen netbeheerders bij graafschade onredelijk hoge kosten door – zonder opgaaf van onderbouwing – aan grondroerders. Hieronder volgen twee voorbeelden van recente uitspraken van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, d.d. 17 april 2018 en de rechtbank Rotterdam d.d. 23 februari 2018.

Over TARIEVEN

In het eerste geval gaat het om de discussie die al geruime tijd loopt over de gehanteerde tarieven door een netbeheerder (in dit geval Liander). Deze staan niet in verhouding en liggen structureel hoger dan de tarieven die aannemers in rekening brengen voor het herstel van soortgelijke schades. Met andere woorden er zit een hiaat tussen de tarieven die in rekening gebracht worden. Het hof heeft in deze zaak beslist dat de netbeheerder niet zelf haar tarieven mag bepalen maar dat er ook gekeken moet worden naar wat commerciële bedrijven voor dergelijke werkzaamheden in rekening brengen. Tegen deze uitspraak kan verder in beroep gegaan worden door Liander, maar voorlopig staat deze uitspraak.

Over EXPERTISEKOSTEN

De tweede uitspraak gaat over expertisekosten. In sommige gevallen worden er kosten door de netbeheerder in rekening gebracht als zijnde expertise kosten. Dit mag alleen niet zomaar. Enkel en alleen als er sprake geweest is van een bijzondere omstandigheid waardoor de netbeheerder genoodzaakt was om zich te wenden tot een expertisebureau kunnen deze kosten in rekening worden gebracht bij de aannemer. Zeker niet als deze aannemer de schade zelf bij de netbeheerder heeft gemeld. Voor het succesvol verhalen van expertisekosten verlangt de wet een redelijke aanleiding voor het maken van deze kosten. Daarnaast moeten de gemaakte kosten in redelijke verhouding staan tot het financiële belang.

Deze twee criteria vormen tezamen de ‘dubbele redelijkheidstoets’. In dit geval was de netbeheerder van mening dat de expert enkel ter plaatse kan beoordelen of er sprake is van bijzonder omstandigheden. Als de schade hersteld is, kan het te laat zijn om alsnog een deskundige om zijn oordeel te vragen. In deze opvatting ging de rechter gelukkig niet mee. De aannemer was op het moment van herstel nog ter plaatse aanwezig en het was de netbeheerder die conform een vast protocol een externe expert inschakelde. De netbeheerder slaagde er niet in om gemotiveerd aan de rechter uit te leggen om welke reden het noodzakelijk zou zijn geweest om (nog) een externe deskundige in te schakelen. Om die reden was de rechter van oordeel dat het benoemen van een expert onnodig was en wees de vordering van de netbeheerder af.

Conclusie m.b.t. onredelijke kosten

Ga niet zomaar akkoord met een factuur van de netbeheerder bij graafschade zonder onderbouwing. Vraag deze altijd op en gebruik bovenstaande als argument voor uzelf.

KLO-Grondroerders roepen aanbestedende dienst ter verantwoording

Grondroerders moeten kritische vragen stellen over het niet naleven van de CROW500

Sinds 1 januari 2017 geldt de CROW publicatie 500 'schade voorkomen aan kabels en leidingen'. Deze 'richtlijn zorgvuldig grondroeren' werd opgesteld door het Kabel & Leiding Overleg (KLO). Hierin staat beschreven dat de initiatiefnemer van een project tijd en budget moet reserveren om te borgen dat schade aan kabels en leidingen wordt voorkomen. Kabels en leidingen behoren daarbij in de ontwerpfase al gelokaliseerd te worden, daar waar het verifiëren c.q. controleren van die gelokaliseerde ligging normaliter in de uitvoeringsfase plaatsvond.

Stel kritische vragen bij de Nota

Volgens de 5 brancheverenigingen (Bouwend Nederland, CUMELA Nederland, MKB-Infra, UNETO-VNI en VERAS) die de grondroerders in het KLO vertegenwoordigen nemen aanbesteders nog te weinig hun verantwoording. Daarom roepen zij hun leden op kritische vragen te stellen bij de **Nota van Inlichtingen** over het niet naleven van de 'richtlijn zorgvuldig grondroeren' (CROW500)

Controleer of aanbesteder zorgplicht naleeft

U doet er als inschrijver op een aanbesteding goed aan te controleren of de aanbesteder zijn zorgplicht is nagekomen: Is er een ORIËNTATIEVERZOEK en RISICO-INVENTARISATIE m.b.t. kabels en leidingen gedaan? Is in de ontwerpfase een MAATREGELPLAN opgesteld en de werkelijke ligging van de kabels en leidingen gecontroleerd door deze te LOKALISEREN?

Info kabels & leidingen in aanbestedingsstukken opgenomen?

In een zo vroegtijdig mogelijk stadium van de aanbestedingsprocedure dient u na te gaan of en zo ja, wat er m.b.t. kabels en leidingen in de aanbestedingsstukken is opgenomen. Daarbij is van belang vast te stellen of de aanbesteder aan zijn zorgplicht heeft voldaan. Is hier niet/niet volledig aan voldaan, is het raadzaam daarover vragen te stellen bij inlichtingen. Hoe eerder u deze vragen stelt, des te groter is de kans dat hierop nog wijziging plaats zal vinden en eventuele bijbehorende kosten buiten de concurrentie kunnen blijven.

Voorbeeld vragen

Om u te helpen bij de mogelijk te stellen vragen hebben de 5 KLO-grondroerders enkele voorbeeld vragen voor u opgesteld (zie bijlage).

Bijlage

Voorzet mogelijke vraagstelling in geval van toepasselijkheid van de Standaard RAW 2015**:

Vraag 1:

[Inleidende tekst]:

“Op 1 januari 2017 is de richtlijn getiteld ‘schade voorkomen aan kabels en leidingen’, CROW-publicatie 500 in werking getreden.

In deze nieuwe publicatie 500 zijn de eerdere CROW-publicatie 250, ‘graafschade voorkomen aan kabels en leidingen’ en CROW-publicatie 308, ‘kabels en leidingen rond wateren en waterkeringen’ samengevoegd. In artikel 01.09 van de (huidige) RAW Standaard 2015 wordt echter nog naar de eerdere publicaties 250 en 308 verwezen. Daarbij wordt in de leden 1 en 2 tevens gesteld, dat op de werkzaamheden van toepassing is de publicatie: ‘zoals deze 3 maanden voor de dag van aanbesteding luidt.’”

Vraag:

“Wilt u – ook ter voorkoming van mogelijke verwarring - in aanvulling op 01.09 van de van toepassing zijnde RAW Standaard 2015 de thans geldende CROW-publicatie 500 op onderhavig project van toepassing verklaren?”

Ingeval uit de aanbestedingsstukken blijkt, dat de zorgplicht niet/niet volledig is nagekomen, zijn mogelijk aanvullende vragen:

Vragen:

[inleidende tekst]:

“Op basis van de CROW-publicatie 500 heeft u als initiatiefnemer/ontwerper van onderhavig project een zorgplicht m.b.t. zorgvuldig graven.”

Vraag 2: “Kunt u aangeven waaruit blijkt, dat u aan uw zorgplicht in dit verband heeft voldaan?”

Vraag 3: “Wilt u – indien voorhanden – deze informatie alsnog aan de aanbestedingsstukken toevoegen?”

Vraag 4(a): “Indien op dit moment nog niet aan uw zorgplicht in deze is voldaan, wilt u dan stelposten opnemen voor het alsnog kunnen uitvoeren van de noodzakelijke activiteiten en de daarmee samenhangende kosten kunnen worden ingecalculeerd.?”

Of

Vraag 4(b): “Kunt u – met het oog op een zorgvuldig graafproces - voor het uitvoeren van het/de ORIENTATIEVERZOEK / RISICO-INVENTARISATIE / MAATREGELENPLAN / LOKALISERING K+L (doorhalen wat niet van toepassing is) stelposten opnemen?”

**) in geval geen sprake is van een RAW-bestek volgens de Standaard 2015 is bijstelling van de vraagstelling noodzakelijk